

Ikaalisten Vesi Oy

Erityisalahankinta, EU-kynnysarvon alittava tarjouspyyntö

Vesijohdon rakentaminen Kyrösjärven alitse Heinistöltä Vanhaan kauppalaan

TURVALLISUUSASIAKIRJA

Sisällys

1	YLEISTÄ.....	3
1.1	Turvallisuusasiakirjan tarkoitus.....	3
1.2	Työsuojelusäädöksiä.....	3
1.3	Toteutusmuoto.....	3
1.4	Rakennuttajan velvollisuudet.....	3
1.5	Päätoteuttajan velvollisuudet.....	4
1.6	Vastuu- ja yhteyshenkilöt turvallisuusasioissa.....	5
1.6.1	Turvallisuuskoordinaattori.....	5
1.6.2	Tilaaja.....	5
1.6.3	Päätoteuttaja.....	5
2	RAKENNUSHANKKEEN VAARA- JA HAITTATEKIJÄT.....	5
2.1	Rakennuskohde.....	5
2.1.1	Yleistä.....	5
2.2	Kohteen tyypilliset turvallisuusriskit.....	6
2.2.1	Nykyinen kunnallistekniikka.....	7
2.2.2	Liikenne.....	7
2.2.3	Lähialueen kiinteistöt ja rakenteet.....	7
2.2.4	Käytettävissä oleva tila.....	7
2.3	Maaperä.....	7
2.4	Sääolot.....	8
2.5	Toteutus.....	8
2.6	Rakennustyöt.....	8
2.7	Rakennusalue ja -paikka.....	8
2.8	Ympäristö.....	9

2.9	Palosuojelu	9
3	MENETTELYTAPAOHJEET TYÖTURVALLISUUTTA JA –TERVEYTTÄ KOSKEVISSA ASIOISSA	9
4	TURVALLISUUSSÄÄNNÖT JA MENETTELYOHJEET.....	10
4.1	Turvallisuushallinnan tavoitteet.....	10
4.2	Turvallisuushallinnan ohjeet	10
4.3	Turvallisuushallinnan toimenpiteet.....	12
5	ERITYISET MENETTELYOHJEET.....	13
5.1	Töiden ajoitus	13
5.2	Erityisten työmenetelmien vaatimukset.....	13
5.3	Aliurakoinnin järjestämisen menettelyt.....	13
5.3.1	Työmaan yleisiä ohjeita.....	13
5.3.2	Luvat ja luvanvaraiset työt.....	14
5.3.3	Telineet ja työvälineet	14
5.4	Työhygieeniset mittaukset työnantajien osalta	15
6	RAKENNUSTYÖMAALLA ESILLÄ PIDETTÄVÄT MÄÄRÄYKSET	15
6.1	Työturvallisuus.....	15
6.2	Työterveys	16
6.3	Ammattitaudit.....	17
6.4	Nuoret työntekijät.....	18

1 YLEISTÄ

1.1 Turvallisuusasiakirjan tarkoitus

Ikaalisten Vesi Oy antaa tämän turvallisuusasiakirjan tilaajan ja rakennuttajan ominaisuudessa ja se on valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta (205/2009) 8 §:n mukainen rakennustyön suunnittelua ja toteutusta varten laadittu asiakirja.

Turvallisuusasiakirjassa selvitetään ja esitetään toteutettavan rakennushankkeen ominaisuuksista, olosuhteista ja luonteesta aiheutuvat vaara- ja haittatekijät sekä rakennushankkeen toteuttamiseen liittyvät työturvallisuutta ja työterveyttä koskevat tiedot. Lisäksi huomioidaan työmaahan liittyvä teollinen tai muu siihen rinnastettava toiminta.

1.2 Työsuojelusäädöksiä

Rakennushankkeen osapuolten tulee yhdessä ja kunkin omalta osaltaan huolehtia siitä, ettei työstä aiheudu vaaraa työmaalla työskenteleville eikä muille työn vaikutuspiirissä oleville henkilöille.

Rakennushankkeen osapuolten tulee tuntee työturvallisuuslaki 738/2002 (709/2008) ja sen nojalla annetut valtioneuvoston asetukset ja päätökset, ainakin niiltä osin kun ne koskevat kyseessä olevaa rakennushanketta.

Voimassa olevat työsuojelusäännökset löytyvät mm. työsuojelupiirien verkkosivustolta osoitteesta:

<http://www.tyosuojelu.fi/>

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 205/2009 löytyy osoitteesta:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2009/20090205>

1.3 Toteutusmuoto

Tarkemmat tiedot urakasta ja urakkasuhteista esitetään urakan sisällön määrittelevässä urakkatarjouspyynnössä.

1.4 Rakennuttajan velvollisuudet

Rakennuttaja on rakennushankkeeseen ryhtyvä, joka ohjaa ja valvoo rakennushanketta. Mikäli rakennushankkeeseen ei ole nimetty rakennuttajaa, velvollisuudet koskevat tilaajaa.

Rakennuttajan on huolehdittava, että rakennushanketta suunniteltaessa ja valmisteltaessa otetaan huomioon rakennustyön toteuttaminen siten, että työ voidaan tehdä turvallisesti ja aiheuttamatta haittaa työntekijöiden terveydelle.

Rakennuttaja nimeää hankkeelle turvallisuuskoordinaattorin, joka rakennuttajan vastuullisena edustajana huolehtii rakennuttajalle säädetyistä velvoitteista

1.5 Päätoteuttajan velvollisuudet

Rakennusteknisten töiden urakoitsija toimii tässä urakassa pääurakoitsijana ja lainsäädännön tarkoittamana päätoteuttajana.

Päätoteuttajan valtioneuvoston asetuksen rakennustyön turvallisuudesta (205/2009) mukaisia velvollisuuksia ovat mm:

- perehdyttää ja opastaa työntekijöitä turvalliseen työskentelyyn ja että he tuntevat kyseessä olevan rakennustyömaan vaara- ja haittatekijät sekä niiden poistamiseen tarvittavat toimenpiteet
- tehdä ennen rakennustyön alkua asianomaiselle työsuojeluviranomaiselle ennakoilmoitus työmaasta ja annettava ennakoilmoitus tiedoksi myös rakennuttajalle sekä pantava ennakoilmoitus selvästi näkyville rakennustyömaalla ja pidettävä se tarpeellisilta osin ajan tasalla
- tehdä kirjallisesti ennen rakennustöiden aloittamista työturvallisuutta koskevat suunnitelmat sekä pidettävä ne ajan tasalla
- selvitettävä ja tunnistettava työmaan yleisistä työtehtävistä, työolosuhteista ja työympäristöstä aiheutuvat rakennustyön vaara- ja haittatekijät
- tehtävä kirjallinen rakennustyömaa-alueen käytön suunnitelma, jossa tunnistetaan työmaa-alueen yleiseen järjestelyyn, toteutukseen ja käyttöön liittyvät vaara- ja haittatekijät sekä kiinnitetään erityistä huomiota tapaturmavaaran ja terveyden haitan poistamiseen ja vähentämiseen
- huolehdittava turvallisuuden ja terveyden kannalta tarpeellisesta työmaan yleisjohdosta, osapuolten välisen yhteistoiminnan ja tiedonkulun järjestämisestä, toimintojen yhteensovittamisesta sekä työmaa-alueen yleisestä siisteydestä ja järjestyksestä
- tehtäviä johtamaan on päätoteuttajan nimettävä työmaata varten pätevä vastuuhenkilö ja hänelle tarvittaessa sijainen
- varmistuttava, että päätoteuttajalla on tieto työmaalla työskentelevistä työntekijöistä ja itsenäisistä työnsuorittajista ja että heidän perehdyttämistään varten on tarpeelliset tiedot

Päätoteuttajan on otettava huomioon tämän turvallisuusasiakirjan sekä työmaata varten laadittavien turvallisuussäätöjen tiedot sekä esitettävä rakennuttajalle asiakirjoihin tarpeellisia muutoksia työn edistymisen mukaisesti, jotta tarpeelliset turvallisuustoimenpiteet toteutetaan.

Päätoteuttajan mahdolliset aliurakoitsijat ovat velvollisia noudattamaan päätoteuttajan antamia ohjeita töiden järjestelyistä ja osallistumaan urakoitsijan järjestämään opastukseen ja työmaan turvallisuuden perehdyttämiseen.

Päätoteuttaja vastaa kohteen turvallisuudesta urakan vastaanottotarkastukseen ja tilaajalle luovutukseen saakka.

1.6 Vastuu- ja yhteyshenkilöt turvallisuusasioissa

1.6.1 Turvallisuuskoordinaattori

Rakennuttajan rakennushankkeeseen nimeämä turvallisuuskoordinaattori on toimitusjohtaja Tomi Teuho, p. 050 585 0022. Turvallisuuskoordinaattorille ilmoitetaan tämän turvallisuusasiakirjan tietoihin liittyvät muutokset ja poikkeavat tiedot.

1.6.2 Tilaaja

Kohteen rakennuttajana on Ikaalisten Vesi Oy.

1.6.3 Päätoteuttaja

Kohteen päätoteuttajana toimii rakennusteknisten töiden urakoitsija.

Jokainen urakan osapuoli ilmoittaa turvallisuudesta vastaavat henkilönsä ajan tasalla pidettävään listaan. Aliurakoitsijoiden turvallisuudesta vastaavat henkilöt on hyväksyttävä päätoteuttajalla.

Päätoteuttajan on huolehdittava, että työmaalla toimivilla henkilöillä on asianmukaiset luvat ja pätevyys sekä tarvittava käytännön kokemus kyseisiin tehtäviin.

Tilaajan työsuojeluorganisaatiolla on oikeus tarkastaa työmaaolosuhteet, puuttua mahdollisiin epäkohtiin ja tarvittaessa keskeyttää työt.

2 RAKENNUSHANKKEEN VAARA- JA HAITTATEKIJÄT

2.1 Rakennuskohde

2.1.1 Yleistä

Kohteena on siirtovesijohdon rakentaminen Heinistön vedenottamolta Vanhan kauppalan rantaan.

Hanke käsittää tavanomaista vesihuoltolinjojen ja aluetekniikan rakentamista. Johdot, laitekaivot ja niihin liittyvät varusteet asennetaan kaivamalla tai louhimalla tehtyihin kaivantoihin sekä upottamalla ja kaivamalla järven pohjaan. Asennustöitä tehdään kaivannossa, jäällä tai lautalla ja työhön sisältyy myös sukeltamalla tehtävää linjan tarkastustyötä. Työ käsittää myös tavanomaisten maamassojen siirrot, materiaalien kuljetukset sekä työkoneiden kulkemiset ja siirrot johtokaivantojen välittömässä läheisyydessä.

Työt on toteutettava niin, ettei yleistä liikennettä vaaranneta eikä liikennettä kohtuuttomasti haitata.

Kaivantojen osalta on kiinnitettävä huomioita kaivantojen sortumisvaaran poistamiseen (kaivantojen luiskaus ja tuenta).

Kaivualueella sijaitsee varottavia rakenteita ja kohteita (esim. johtoja ja putkia), jotka on huomioitava työmaan turvallisuudessa.

Räjähdytystöiden toteutukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Urakoitsija tekee räjäytysilmoituksen paikalliselle poliisiviranomaiselle sekä ilmoituksen räjäytys- ja louhintatyömaan poistumis- ja pelastautumissuunnitelmasta paikalliselle paloviranomaiselle.

Työmaan lähialueet ovat asuttua aluetta ja alueella on koulu. Urakoitsijan tulee ottaa tämä huomioon suorittaessaan töitä, jotka aiheuttavat vahingonvaaran. Urakkaohjelmassa on esitetty työhön liittyviä järjestysmääräyksiä.

Rakennustyön suorittaminen edellyttää kaivantoja, joiden mahdollinen tukemistarve ja kivi- ja maanpito tulee suunnitella ennakolta. Suunnittelu voidaan tehdä esim. julkaisun " Kaivanto-ohje RIL 263-2014 perusteella.

Urakoitsija on velvollinen laatimaan ainakin seuraavat suunnitelmat:

- Kaivantosuunnitelma
- Räjähdytys-suunnitelma
- Työsuojelutoimintasuunnitelma

Työmaa on pidettävä järjestyksessä ja siistinä. Työalueelle kertyneet jätteet ja muu tarpeeton tavara on välittömästi siirrettävä niille osoitettuihin paikkoihin.

2.2 Kohteen tyypilliset turvallisuusriskit

Rakennustyö on olosuhteiltaan tyypillinen kunnallistekniikan kohde.

Työlle tyypillisiä työturvallisuusriskejä sisältäviä työvaiheita ovat mm:

- Sähkölaiteriski (työskentely märissä olosuhteissa)
- Työntekijöiden liikkuminen liikennöidyillä tiealueilla
- Kaivin- ja muiden koneiden työskentely ja liikkuminen työkohteessa
- Räjähdytys- ja louhintatyöt
- Kaivaminen vanhojen kaapeleiden ja johtojen läheisyydessä
- Syvät kaivannot
- Asennustyöt kaivannoissa
- Kaivannon seinien vakavuus ja luhistumisvaara
- Kivien heitto ja sinkoutuminen
- Työskentely vesistöissä (jäällä tai lautalla ja sukeltamalla).

2.2.1 Nykyinen kunnallistekniikka

Työkohteessa sijaitsee käytössä olevia kaapeleita sekä muita johtoja ja rakenteita, kuten vesijohtoja.

Lisätietoja alueella olevista johdoista, putkista ja kaapeleista saa paikallisilta sähköjakelija teleyhtiöiltä.

2.2.2 Liikenne

Pääurakoitsijan on huolehdittava alueella olevien kiinteistöjen kulkuyhteyksien säilymisestä. Urakoitsijoiden on huolehdittava siitä, ettei heidän toiminnastaan ole haittaa ja vaaraa alueen kiinteistöihin tapahtuvalle liikenteelle. Ajoradalle ei saa asettaa raskaita tai muuten törmäysvaarallisia liikenteenohjauslaitteita ja liikennemerkkejä.

Mikäli tie tai kevyenliikenteenväylä joudutaan hetkellisesti katkaisemaan kokonaan, ilmoitetaan siitä vähintään vuorokautta aikaisemmin tilaajalle ja pelastuslaitokselle.

Pääurakoitsija vastaa hankkeen vaikutuspiirissä olevien liikenteen käytössä olevien alueiden puhtaana- ja kunnossapidosta.

Hankealueella on vesiliikenneväylä, jota käytetään lähinnä loma-asukkaiden pienveneilyyn. Varsinaista laivaliikennettä väylällä ei ole.

2.2.3 Lähialueen kiinteistöt ja rakenteet

Lähialueiden kiinteistöt on suojattava rakennustöiltä.

Rakennusten läheisyydessä räjäytystöiden peittämisen tehokkuus on erikseen varmistettava.

2.2.4 Käytettävissä oleva tila

Työskenneltäessä tie-, katu- ja asuinalueilla on otettava huomioon liikenteen vaatimukset.

2.3 Maaperä

Alueella ei ole tehty pohjavedenpinnan korkeusaseman tarkkailua.

Ennen kaivutyön aloittamista urakoitsijan on otettava selvää maan laadusta ja siihen liittyvistä vaaratekijöistä. Jos maan laadusta johtuvaa sortumavaaraa tai maamassojen vakaavuutta on vaikea arvioida, ei kaivutyötä saa aloittaa, ellei tuentaa tai muuta suojaustoimenpidettä koskevaa suunnitelmaa ole laatinut siihen pätevä henkilö. Muutenkin kaivutyössä on otettava huomioon Valtioneuvoston asetuksen (205/2009) 33 - 35 §:n vaatimukset.

Kaikista suunnitelmasta poikkeavista maaperäolosuhteiden muutoksista urakoitsijan tulee välittömästi ilmoittaa rakennuttajalle.

2.4 Sääolot

Rakennustyössä on huomioitava kulloinkin vallitseva sää ja valittava työtavat ja -laitteet sen mukaisesti.

2.5 Toteutus

Jokaisella työkohteessa työskentelevällä on työmaalla liikkua näkyvillä henkilön yksilöivä kuvallinen tunniste. Tunnisteesta on käytävä ilmi, onko työmaalla työskentelevä työsuhteessa oleva työntekijä vai itsenäinen työsuorittaja. Työntekijän tunnisteessa tulee olla työnantajan nimi ja veronumero.

Työmaa on pidettävä järjestyksessä ja siistinä ja on noudatettava Ikaalisten kaupungin jätehuoltomääräyksiä. Päättäjän on järjestettävä jätteiden ja jättemateriaalin lajittelua ja keräilyä varten riittävästi jäteastioita ja muita tarvittavia laitteita sekä huolehdittava niiden tyhjentämisestä.

Kaikkien sähköasennuksien on täytettävä sähköturvallisuusmääräykset. Päättäjän on huolehdittava, että työmaalla toimivilla henkilöillä on asianmukaiset luvat ja käytännön kokemus sähkö-, hitsaus- ja tulitöistä.

Rakennusmateriaalien varastoinnissa on noudatettava materiaalitoimittajan varastointiohjeita.

Vaarallisten aineiden (mm. kemikaalit, öljyt) varastoinnissa on erityisesti huomioitava kunkin aineen osalta annetut tuotekohtaiset varastointiohjeet ja varastoinnista annetut määräykset.

2.6 Rakennustyöt

Rakennustyötä tehtäessä tulee työturvallisuuden lisäksi ottaa huomioon ulkopuolisille aiheutuva vaara. Nosto- ja siirtotyössä on otettava huomioon nostettavan paino ja nosturin kapasiteetti sekä ilmasto- ja ympäristöolosuhteet.

2.7 Rakennusalue ja -paikka

Työmaa-alueen koordinointi ja yhteistoiminta sekä työaikataulujen ja -vaiheiden ajoitus tulee hoitaa niin, ettei päällekkäisestä samassa työpisteessä työskentelystä aiheudu vaaraa.

Pääurakoitsijan tulee huolehtia, että kulkutiet ovat turvalliset liikkua ja vapaat kaapeleista ja letkuista.

Työmaalla on rakennustöiden ajan työturvallisuusmääräysten mukainen henkilökohtaisten suojavälineiden käyttöpakko.

2.8 Ympäristö

Työmaa-alueen läheisyydessä on liikennettä koko työsuorituksen ajan. Työsuorituksessa on huomioitava työnaikaiset yleisen liikenteen ja työmaan sisäisen liikenteen liikennejärjestelyt.

Työmaa-alueelle pääsy on estettävä selkeästi. Työmaaliikenteen käytössä olevan ajoreitin tulee olla myös muille samaa reittiä käyttäville turvallisesti käytettävissä.

Työmaa-alueen jätehuolto ja materiaalien käsittely tulee järjestää siten, ettei työmaalta pääse jätteitä kohteen ulkopuolelle.

2.9 Palosuojelu

Urakoitsija on velvollinen kiinnittämään erityistä huomiota paloturvallisuuteen ja toimimaan niin, että tulipalon vaaraa ei synny ja noudattamaan työmaalle laadittavia sekä viranomaisen antamia suojeluohjeita.

Tulitöitä tekevillä työntekijöillä on oltava tulityökoulutus ja sen osoittamiseksi tulityökortti.

Avotulen käyttö on kielletty työmaalla.

Urakoitsija huolehtii työnaikaisesta palosuojauksesta, paloturvallisuudesta ja työmaan yleispalovartiointista.

Paloturvallisuuteen liittyvät kulkujärjestelyt tulee myös huomioida siten, ettei pelastusteitä tukita.

3 MENETTELYTAPAOHJEET TYÖTURVALLISUUTTA JA –TERVEYTTÄ KOSKEVISSA ASIOISSA

Turvallisuuden suhteen asetetaan tavoitteeksi, ettei vakavia tapaturmia tapahdu. Kaikki tapaturmat tutkitaan ja raportoidaan myös rakennuttajalle 0-tapaturmaa-ajattelun periaatteiden mukaisesti.

Henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä työssä on otettava huomioon mitä on määrätty valtioneuvoston päätöksessä henkilönsuojainten valinnasta ja käytöstä työssä (1407/1993).

Jokaisen työkohteessa työskentelevän työnantajan on valittava henkilönsuojaimet työntekijän turvallisuudelle ja terveydelle aiheutuvien vaarojen tunnistamisen ja niiden merkityksen arvioinnin perusteella.

Rakennustyömaalla on käytettävä suojakypärää.

Rakennustyössä on käytettävä työn ja työolosuhteiden edellyttämää henkilökohtaista silmien suojausta. Rakennustyömaalla on käytettävä turvajalkineita. Rakennustyömaalla on käytettävä heijastavaa varoitusvaatetusta.

Työskenneltäessä tie- ja katualueella tai muilla liikenteeseen käytetyillä paikoilla on käytettävä tiehallinnon vaatimukset täyttävää varoitusvaatetusta.

Työmaalla on oltava tarvittavat ensiapuvälineet ja tarpeellinen määrä ensiavun antamiseen perehdytettyjä henkilöitä. Ensiapuvälineiden säilytyspaikka on merkittävä selvästi.

4 TURVALLISUUSÄÄNNÖT JA MENETTELYOHJEET

4.1 Turvallisuushallinnan tavoitteet

Rakennuttajan tavoitteena on rakennushankkeen terveellinen ja turvallinen toteutus. Työturvallisuuden tavoitetaso on 0 poissaoloon johtanutta tapaturmaa ja TR-mittauksen tulos 93 %. Putoamissuojauksen osalta TR-mittauksen tavoitetaso on 100 %.

4.2 Turvallisuushallinnan ohjeet

Kaikkien rakennushankkeen osapuolten tulee noudattaa työturvallisuudesta annettuja lakeja ja asetuksia. Lisäksi tulee noudattaa, mitä työehtosopimuksissa on sanottu. Tämä asiakirja ei vähennä tai poista rakennushankkeen muissa asiakirjoissa kuten urakkaohjelmassa määriteltyjä turvallisuustoimenpiteitä. Annetut ohjeet eivät myöskään estä hankkeen osapuolia toteuttamasta tarkempia ja tiukempia (yksilöidympiä) turvallisuushallinnan toimenpiteitä ja menettelyjä, kuin näissä ohjeissa on määritelty.

Työturvallisuus on kaikkien yhteinen asia.

Rakennuttajan ja suunnittelijoiden osalta:

- Rakennuttaja nimeää hankkeelle turvallisuuskoordinaattorin.
- Rakennuttaja ja suunnittelijat varmistavat, että rakennushankkeen suunnittelussa otetaan huomioon rakennustyön toteuttaminen sitten, että työ voidaan tehdä turvallisesti ja aiheuttamatta haittaa työntekijöiden terveydelle.
- Rakennuttaja antaa täydentävillä liitteillä päivitetyn turvallisuusasiakirjan, joka sisällytetään kaikkien urakoiden tarjouspyyntöasiakirjoihin ja sopimukseen ja jonka tiedot välitetään kaikille alirakoitsijoille. Turvallisuusasiakirja pidetään ajan tasalla.
- Rakennuttajalla on oikeus tarkastaa, että urakoitsijan käyttämien työkoneiden ja laitteiden kunto ja turvallisuus ovat työturvallisuusmääräysten mukaiset. Rakennuttaja voi keskeyttää työt, jos työturvallisuuden edellyttämät asiat eivät ole kunnossa.

Päätoteuttajan osalta:

- Päätoteuttaja vastaa työmaan järjestelyistä ja turvallisuusvalvonnasta. Pidetyistä viikkotarkastuksista sekä havaituista poikkeamista (esim. sattuneet tapaturmat, vaaratilanteet, syttymiset ja materiaalivahingot) raportoidaan turvallisuuskoordinaattorille.
- Päätoteuttaja laatii työmaalle yhteiset työturvallisuusohjeet ja työturvallisuussuunnitelman, joka sisältää mm. rakennustyömaa-alueen käytön suunnitelman ja pelastussuunnitelman. Ohjeet ja suunnitelma toimitetaan turvallisuuskoordinaattorille ja rakennuttajalle. Päätoteuttaja vastaa, että jokainen omaan, ali- tai sivu-urakoitsijan henkilöstöön kuuluva on perehdytetty työmaahan ja sen turvallisuusohjeisiin ennen töiden aloittamista.
- Päätoteuttaja huolehtii riittävästä, asianmukaisin välinein tehdystä päivittäisestä siivouksesta.
- Päätoteuttaja vastaa kaikkien eri urakoitsijoiden töiden yhteensovittamisesta niin, etteivät samanaikaiset työsuoritukset aiheuta toisilleen turvallisuusriskejä.
- Päätoteuttaja myöntää lupia vaarallisiksi osoittautuneiden töiden suorittamiseen. (esim. tulityöt).
- Päätoteuttaja kokoaa yhdessä ali- ja sivu-urakoitsijoiden kanssa tiedot rakennuskohteesta siinä käytettyine rakennusmateriaaleineen, -aineineen ja tuotteineen, ennen rakennushankkeen päättymistä. Tiedoista laaditaan rakennuskohteen ylläpitoa, huoltoa, kunnossapitoa ja korjaamista koskevat kirjalliset käyttö- ja huolto-ohjeet, jotka sisältävät riittävät työturvallisuus- ja terveystiedot.
- Työturvallisuusohjeet ja suunnitelmat pidetään ajan tasalla. Ohjeiden ja suunnitelmien muutokset on toimitettava turvallisuuskoordinaattorille.

Urakoitsijoiden osalta:

- Urakoitsijoiden tulee osallistua työmaan perehdytykseen ennen töiden aloittamista, sekä noudattaa työmaan lupakäytäntöjä.
- Urakoitsija on noudatettava päätoteuttajan laatimia ohjeita ja suunnitelmia omassa työnsuunnittelussaan ja ajoitettava työnsä päätoteuttajan laatiman aikataulun mukaisesti.
- Urakoitsijat hyväksyttävät päätoteuttajalla laatimansa vaarallisten töiden ja työvaiheiden suunnitelmat ennen töiden aloittamista.
- Urakoitsijoiden on arvioitava työhönsä liittyviä vaara- ja haittatekijöitä, tarkastettava työmaalle toimittamansa koneet ja laitteet sekä osallistuttava päätoteuttajan tekemiin viikkotarkastuksiin oman työkohteensa osalta.
- Urakoitsijoiden tulee osaltaan huolehtia yhteistoiminnasta ja tiedonkulusta työturvallisuutta koskevissa asioissa, sovittaa toimintansa työmaan muihin toimintoihin sekä ilmoittaa päätoteuttajalle töiden, työvaiheiden, olosuhteiden tai muista tekijöistä johdettavista työturvallisuuteen vaikuttavista muutoksista.

- Urakoitsijoiden tulee ilmoittaa päätoteuttajalle sattuneet tapaturmat ja vaaratilanteet sekä havaitut työntekoon liittyvät vaara- ja haittatekijät, joilla on vaikutusta koko työmaan työturvallisuuteen.

4.3 Turvallisuushallinnan toimenpiteet

Rakennushankkeen turvallisuuden varmistamiseksi tulee huolehtia vähintään seuraavista toimenpiteistä:

Turvallisuussuunnittelu

Päätoteuttajan tulee ennen töiden aloittamista tehdä työturvallisuutta koskevat suunnitelmat, joiden mukaan työt, työvaiheet ja niiden ajoitus järjestetään mahdollisimman turvallisiksi ja ettei niistä aiheudu vaaraa työmaalla työskenteleville ja muille työn vaikutuspiirissä oleville.

Turvallisuuspalaveri

Ennen rakennustöiden aloittamista pidetään erillinen turvallisuusasioita käsittelevä palaveri. Palaverissa käydään läpi ainakin turvallisuusasiakirja sekä päätoteuttajan laatimat työturvallisuutta koskevat suunnitelmat, mukaan lukien pelastussuunnitelma ja rakennustyömaa-alueen käytön suunnitelma. Palaveriin osallistuvat päätoteuttaja, sivu-urakoitsijat, pääsuunnittelija, rakennesuunnittelija ja rakennuttaja.

Lupakäytännöt

Päätoteuttaja antaa kulkulupia työmaalle ja pitää ajantasaista luetteloa luvan omaavista henkilöistä. Kulkulupaluetteloon merkitään henkilön saama perehdytys sekä erityispätevyudet (kuten tulityö- ja työturvallisuuskortti). Päätoteuttaja myöntää luvat vaarallisiksi todettujen töiden (kuten tuli-, kattotuli- ja räjäytystyöt) suorittamiseen ja varmistaa, että niitä suorittavilla henkilöillä on riittävät pätevyudet. Päätoteuttaja pitää kirjaa myönnettyistä luvista.

TR-mittaukset

Työmaan työturvallisuustilannetta seurataan työmaalla vähintään kerran viikossa tehtävin tarkastuksin, joissa tarkastetaan mm. työmaan työskentelytavat, telineet, kulkusillat ja tikkaat, koneet ja välineet, putoamissuojaus, sähkö ja valaistus sekä järjestys ja jätehuolto. Tarkastuksissa on kiinnitettävä huomiota, että havaitut puutteet korjataan pikaisesti. Työturvallisuutta voidaan seurata edellä mainittujen tarkastusten sijasta muulla valvovan työsuojeluviranomaisen erikseen hyväksymällä tarkoitukseen sopivalla menetelmällä.

Työmaakokouksen turvallisuusosio

Työturvallisuustilannetta seurataan työmaakokouksissa ja työturvallisuusasiat kirjataan työmaakokoukspöytäkirjaan omaksi kohdaksi. Työmaakokouksissa tulee raportoida työsuojelussa ja työturvallisuudessa havaituista ongelmista, sattuneista tapaturmista, vaaratilanteista, syttymisistä ja materiaalivahingoista sekä esitettävä mihin toimenpiteisiin ongelmien korjaamiseksi on ryhdytty.

Raportointi

Päätoteuttaja vastaa, että kaikista edellä mainituista turvallisuushallinnan toimenpiteistä pidetään kirjaa ja raportoidaan säännöllisesti turvallisuuskoordinaattorille. Turvallisuuskoordinaattori voi myös osallistua kaikkiin edellä mainittuihin tilaisuuksiin.

5 ERITYISET MENETTELYOHJEET

5.1 Töiden ajoitus

Urakoitsija on velvollinen suunnittelemaan ja toteuttamaan työnsä siten, että töiden ajoituksesta ja vaiheistuksesta ei aiheudu työsuojelu- tai työturvallisuusriskejä omille tai muiden tekemille työvaiheille. Urakoitsijan tulee noudattaa päätoteuttajan johdolla laadittua rakennuttajan hyväksymää aikataulua päätoteuttajan ohjeiden mukaisesti sekä osallistua työn ja työvaiheiden suunnitteluun niin, että ne voidaan toteuttaa terveellisesti ja turvallisesti.

5.2 Erityisten työmenetelmien vaatimukset

Päätoteuttajan velvollisuus on varmistaa, että vaarallisten töiden tai erityisiä työmenetelmiä edellyttävien töiden kuten esim. räjäytystyöt, muottityöt, vaativat nostot, elementtien asennus, purkutyöt, telineiden asennus, henkilönostot, työt kaivannoissa ja kaivutyöt työsuunnitelmat on laadittu kirjallisesti ennen työn toteutusta. Urakoitsijan velvollisuus on ilmoittaa vaarallisista tai erityisistä työmenetelmistä päätoteuttajalle ja osallistua näiden työsuunnitteluun päätoteuttajan ohjeiden mukaisesti. Urakoitsijan on noudatettava vaarallisissa töissä päätoteuttajan antamia ohjeita.

5.3 Aliurakoinnin järjestämisen menettelyt

5.3.1 Työmaan yleisiä ohjeita

- Aliurakoitsijat on hyväksyttävä rakennuttajalla urakkaohjelman mukaisesti. Hyväksymisen ehtona ovat tilaajavastuulain mukaiset todistukset yhteiskunnallisten velvoitteiden hoitamisesta ja turvallisuusasiakirjan noudattamiseen sitoutuminen.
- Valmistajien antamia käyttöohjeita ja käyttöturvallisuustiedotteita tulee noudattaa kaikkien työmaalla käytettävien materiaalien, laitteiden ja koneiden osalta.

- Kunkin urakoitsijan on osaltaan hoidettava portaat, kulkusillat, käytävät ja lattiat siten, että niissä ei ole putoamis-, liukastumis- tai kompastumisvaaraa.
- Kaasu- ja nestekaasupullojen varastointi sisätiloihin on kielletty ja niiden varastoinnissa ja säilytyksessä samoin kuin palavien nesteiden varastoinnissa on noudatettava viranomais määräyksiä.
- Kaikkien sähköasennusten on täytettävä sähköturvallisuus määräykset. Jännitteelliseksi kytketyt laitteistot tai laitteiston osat on merkittävä ja asennettava kosketussuojaukset. Ennen purkutöiden aloitusta sähköjärjestelmät on tehtävä jännitteettömiksi.
- Työmaa on pidettävä järjestyksessä ja siistinä. Työalueelle kertyneet jätteet ja muu tarpeeton tavara on välittömästi siirrettävä niille osoitettuihin paikkoihin.
- Jokainen urakoitsija on velvollinen huolehtimaan työaikana oman työkohteensa siisteydestä ja järjestyksestä niin, että päätoteuttaja voi esteettä hoitaa työkohteen tarkemman puhtaanapidon imuroimalla tms. asianmukaisella menetelmällä.
- Kunkin urakoitsijan on siivottava ja kuljetettava rakennus- ja pakkausjätteet päivittäin päätoteuttajan osoittamaan paikkaan. Päätoteuttaja huolehtii niiden säännöllisestä poistamisesta työmaa-alueelta.
- Tulitöitä tekevillä työntekijöillä sekä tulityöluvan antajalla on oltava tulityökoulutus ja sen osoittamiseksi tulityökortti.
- Kaikki rakentamisen yhteydessä esiintyvät kuilut ja muut aukot, joihin henkilöt tai tavara saattavat pudota, on suojattava kansin tai kaitein.
- Pääurakoitsija huolehtii työnaikaisesta palosuojauksesta, paloturvallisuudesta, työmaan yleispalovartiosta sekä työkohtaisesta tulityövarustuksesta. Vähintään 2 tuntia työskentelyn päättymisestä jatkuvan jälkivartioston hoitaa kukin urakoitsija.
- Pölyn kulkeutuminen työalueen ulkopuolelle on tehokkaasti estettävä.

5.3.2 Luvat ja luvanvaraiset työt

- Päätoteuttajan on huolehdittava, että työmaalla toimivilla henkilöillä on asianmukaiset luvat ja käytännön kokemus sähkö-, hitsaus-, tuli- ja räjäytystöissä.
- Päätoteuttajan on huolehdittava, että jokaisella yhteistä rakennustyömaalla työskentelevällä on työmaalla liikkuaan näkyvillä viranomais määräysten mukainen kuvallinen henkilöntunniste ja kulkulupa. Tunnisteesta on käytävä ilmi, onko työmaalla työskentelevä työsuhteessa oleva työntekijä vai itsenäinen työsuorittaja. Työntekijän tunnisteesta tulee olla työnantajan nimi ja veronumero.
- Päätoteuttajalla on velvollisuus pitää ajantasaista luetteloa työmaan kulkuluvan omaavista henkilöistä. Ajantasainen luettelo säilytetään työmaalla ja toimitetaan tarvittaessa turvallisuuskoordinaattorille.

5.3.3 Telineet ja työvälineet

- Päätoteuttaja vastaa teline- ja tukirakenteiden suunnittelusta, asianmukaisuudesta ja kestävydestä myös muille urakoitsijoille tekemiensä teline- ja tukirakenteiden osalta. Päätoteuttajan tulee laadituttaa pätevällä telineiden rakennesuunnittelijalla telineistä ja tukirakenteista lujuuslaskelmat ja rakennesuunnitelmat ja hyväksyttää

ne tarkastavilla viranomaisilla, jos elementtitelineen käyttöohjeessa ei ole viranomaismääräysten mukaisia tietoja tai työteline poikkeaa käyttöohjeesta tai teline on paikalla rakennettava tai viranomaisten niin vaatiessa.

- Päätoteuttaja vastaa, että työ- ja suojalaitteita käytetään työmaalla niiden turvallisuusmääräyksiä noudattaen. Telineissä käytetään telineeseen kiinnitettävää telinäkorttia.
- Päätoteuttaja vastaa työtelineiden ja niille johtavien kulkusiltojen ja suojarakenteiden käyttöönotto tarkastuksen ja viikkotarkastusten suorittamisesta.
- Työvälineiden, koneiden sekä muiden rakennusvälineiden tulee olla tarkoituksen mukaisia ja niiden tulee täyttää työturvallisuudelle asetetut vaatimukset. Ne on varustettava tarvittaessa sellaisilla apulaitteilla, ettei käsiteltäville tarvikkeille, rakennusosille tai ympäristölle aiheuteta vahinkoa.

5.4 Työhygieeniset mittaukset työnantajien osalta

Tietoa työssä käytettävän kemikaalin ominaisuuksista annetaan käyttöturvallisuustiedotteissa, käyttöohjeissa ja koulutuksessa, jota antaa aineen valmistaja tai työnantaja. Työmaalla on noudatettava käyttöturvallisuustiedotteita ja aineen valmistajan antamia ohjeita. Ensisijaisesti tulee käyttää sellaisia materiaaleja, joissa haitallisiksi todetut kemikaalit on korvattu turvallisemmilla. Suojakäsineiden, suojalasien ja -vaatteiden käyttö sekä riittävästä tuuletuksesta huolehtiminen ovat tärkeitä keinoja vähentää kemikaalialtistumisen vähentämiseksi.

Mikäli työmaalla käytetään materiaaleja, jotka sisältävät altistavia kemikaaleja, tulee työkentelyolosuhteiden turvallisuus varmistaa työhygieenisiin mittauksiin. Mikäli työmaalta löytyy terveydelle vaarallisia aineita kuten esim. asbestia, kivihiilipikeä tai muita PAH-yhdisteitä, haitallisia mikrobeja, on näitä havainneen keskeytettävä työ kyseisellä työalueella ja ilmoitettava asiasta päätoteuttajan työturvallisuudesta vastaavalle henkilölle, joka raportoi asiasta rakennuttajan turvallisuuskoordinaattorille. Ennen työn jatkamista on varmistettava työn turvallinen toteutus työhygieenisiin mittauksiin ja/tai näytteenotolla epäilyttävästä materiaalista.

Terveydelle vaaralliset rakennusjätteet on käsiteltävä viranomaissäädösten mukaisesti.

6 RAKENNUSTYÖMAALLA ESILLÄ PIDETTÄVÄT MÄÄRÄYKSET

6.1 Työturvallisuus

Työturvallisuuslaki 738/2002 (53/2006)

Laki työturvallisuuslain 6 §:n muuttamisesta 562/2007

Laki työturvallisuuslain 3 §:n muuttamisesta 709/2008

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta 205/2009

Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemisesta tärinästä aiheutuville vaaroilta 48/2005

Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi optiselle säteilylle altistumisesta aiheutuville vaaroilta 146/2010

Työministeriön päätös rakennustyömaiden henkilöstötiloista 977/1994

Asetus virka- tai työsopimussuhdetta vailla olevien työsuojelun valvonnasta 324/1978, (264/1997)

Valtioneuvoston asetus räjähdyskelpoisten ilmaseosten työntekijöille aiheuttaman vaaran torjunnasta 576/2003

Valtioneuvoston asetus työntekijöiden suojelemiseksi melusta aiheutuville vaaroilta 85/2006

Panostajalaki 219/2000

Valtioneuvoston asetus panostajien pätevyyskirjoista 122/2002

Valtioneuvoston päätös räjäytys- ja louhintatyön järjestysohjeista 410/1986 (123/2002)

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus räjähdysaineen työmaavalmistuksen turvallisuudesta 125/2002

Työministeriön päätös räjäytys- ja louhintatyötä koskeviksi turvallisuusmääräyksiksi 495/1993

Valtioneuvoston päätös työpaikkojen turvamerkeistä ja niiden käytöstä 976/1994

Työministeriön päätös rakennustyötä veden alla tekevän sukeltajan pätevyydestä 674/1996 (127/2002)

Valtioneuvoston päätös työntekijöille aiheutuvan suuronnettomuusvaaran torjunnasta 922/1999

Laki työsuojeluhenkilörekisteristä 1039/2001

6.2 Työterveys

Valtioneuvoston päätös velvollisuudesta antaa tietoja työpaikan terveysvaaroista 210/1987

Työterveyshuoltolaki 1383/2001 (1003/2008)

Laki työterveyshuoltolain 7 §:n muuttamisesta 1271/2009

Laki työterveyshuoltolain 24 §:n muuttamisesta 1559/2009

Valtioneuvoston päätös ympäristön tupakansavusta ja siihen liittyvän syöpävaaran torjunnasta työssä 1153/1999

Valtioneuvoston päätös käsin tehtävistä nostoista ja siirroista työssä 1409/1993

Valtioneuvoston asetus terveystarkastuksista erityistä sairastumisen vaaraa aiheuttavissa töissä 1485/2001 (831/2005)

Työsuojeluhallituksen päätös asbestityötä tekevien lääkärintarkastuksista 205/1989

Valtioneuvoston päätös henkilönsuojaimista 1406/1993 (1209/1996)

Valtioneuvoston päätös näyttöpäätetyöstä 1405/1993

Valtioneuvoston asetus hyvän työterveyshuoltokäytännön periaatteista, työterveyshuollon sisällöstä sekä ammattihenkilöiden ja asiantuntijoiden koulutuksesta 1484/2001

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös eräiden lyhytaikaisissa työsuhteissa työskentelevien työntekijäin terveystarkastusta koskevien tietojen taltioimisesta ja säilyttämisestä 838/1979 (266/1981)

Sosiaali- ja terveysministeriön päätös työterveyshuoltolain 10 §:n 3 momentissa tarkoitusta asiantuntijalaitoksesta ja viranomaisesta 376/1980 (461/1991)

Asetus työterveyshuollon neuvottelukunnasta 784/1978 (1064/2002)

Asetus työsuojeluun liittyvien tarkastuslaitosten hyväksymisestä 18/2000

Valtioneuvoston asetus huumausainetestien tekemisestä 218/2005

Valtioneuvoston asetus työntekijöiden työterveyskortista rakennustyössä 1176/2006

6.3 Ammattitaudit

Ammattitautilaki 1343/1988 (1360/2007)

Laki ammattitautilain 3a §:n muuttamisesta 1097/2007 Ammattitautiasetus 1347/1988 (252/2003)

Ikaalisten Vesi Oy

www.ikaalistenvesi.fi

1.9.2019

6.4 Nuoret työntekijät

Valtioneuvoston asetus nuorille työntekijöille erityisen haitallisista ja vaarallisista töistä 475/2006

Laki nuorista työntekijöistä 998/1993 (405/2004)

Laki nuorista työntekijöistä annetun lain 15 §:n muuttamisesta 1517/2009

Työministeriön päätös nuorille sopivista kevyistä töistä 1431/1993

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus nuorille työntekijöille vaarallisten töiden esimerkkiluettelosta 302/2007

Ikaalisten Vesi Oy

Tomi Teuho

Toimitusjohtaja